

Er ref. NV-08122-18

Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se
Ebba Hennings Planck

2020-02-16

Remissyttrande preliminära förslag ändringar i jakttidsändringar, paket 1

Sveriges Jordägareförbund (härefter förbundet) har med intresse tagit del av remissen och önskar framföra följande:

Allmänt

Viltstammarna ska begränsas huvudsakligen genom jakt. Jakten ska bedrivas etiskt men måste också kunna ske effektivt. Viltbruk och annat nyttjande av vilt som ekonomisk resurs är ett av flera sätt för markägaren att nyttja sin mark. Det är i grunden upp till varje markägare att själv bestämma hur den egna marken ska brukas och hur olika typer av brukande ska vägas mot varandra. Förutsättningarna för att driva viltbruk skiljer sig mycket inom landet, även inom länen och inom kommunerna. Förbundet ser behov av att hejda den tilltagande byråkratiseringen och istället stärka markägarnas inflytande och rådighet över jakten och viltförvaltningen.

En stor del av de förslag som lämnas i remissen ger utökade jakttider och nya arter har tillkommit vilket i sin tur ger markägaren större rådighet över jakten med de fördelar som följer. Förbundet ser därför generellt positivt, med vissa undantag, på de förändringar som presenteras.

Vi vill särskilt lyfta fram följande förslag:

Jakttid på vildsvin:

- *Förbundet är positivt till förslaget men galtar borde kunna jagas 1 februari – 31 mars*

Förbundet ställer sig positivt till de föreslagna ändringarna. Dock borde jaktförbudet 1 februari till 31 mars inte omfatta galtar. Det finns inga biologiska skäl att inte tillåta jakt på galtar den

tiden men däremot finns behov av att kunna jaga dem för att undvika skada. Det finns en förväxlingsrisk men jägare förutsätts kunna skilja åt galtar från suggor. I remissen finns flera förslag som förutsätter god viltkännedom hos jägaren, t.ex. genom att skilja åt kronkalv från smalhind sent på säsongen. Om jägarkåren anses kapabel att skilja åt andra arter så kan man även förutsätta samma kunskapsnivå vid jakt på vildsvin.

Utökad jakttid på dovhjort

- *Förbundet ställer sig positivt till förslaget.*

Vid jakt på annat klövvilt som är lovligt under dovbrunsten så störs eventuella dovhjortar som befinner sig i jaktområdet, även om de är fredade. Dessutom innebär ett uppehåll i dovhjortjakten under brunsten att ytterligare jakter kommer behövas för att uppnå en rimlig avskjutning av dovhjort sett över året. Konsekvensen blir fler jakt dagar och mer störning av viltet - både dovhjortar och annat vilt.

Det förekommer omfattande viltskador från dov även i de län som inte tillåter jakt på hind och kalv under brunstuppehållet. Det är orimligt att det ska krävas skyddsjaktsbeslut för att få bedriva jakt på hind och kalv under brunsten i syfte att förhindra betes- och trampskador på brunstplatserna.

Brunstuppehållet innebär även att det på många håll är svårt att nå en tillräckligt stor avskjutning av dovhjort för att minska stammen under nuvarande ordinarie jakttid. Det är därför positivt att brunstuppehållet föreslås tas bort.

Tidigareläggning av jakt på dovkalv samt förlängning av jakttid på kalv och hind möjliggör en effektivare förvaltning och större möjligheter för markägare att anpassa förvaltning till skadesituation.

Jakttid på kronvilt

- *Förbundet ställer sig positivt till föreslagna förändringar.*

Kronhjorten bereder ut sig i Sverige. Som det är nu har en markägare mycket små möjligheter att hindra en kronhjortsetablering på de egna markerna, eftersom medlemskap i ett kronhjortskötselområde (KSO) krävs för att få jaga vuxen kronhjort och en etablerad stam krävs för bildande av ett KSO.

Det är avgörande att ge möjlighet att på lokal nivå, utan dröjsmål, kunna stävja skador på grödor och skog samt att hindra etablering av kronhjort där så ej är önskvärt. Förbundet förespråkar därför, som ett komplement till jakt inom KSO, en enkel modell med så lång allmän jakttid som möjligt på hind och kalv utanför KSO, i en avvägning mellan reglering av populationen och hänsyn till biologiska faktorer, samt en reglerad jakt på handjur, för att värna kronhjortens sociala struktur.

Att skjuta stor andel kalv innebär bl.a. att man ökar medelåldern i populationerna, vilket är ett önskvärt mål i förvaltningssammanhang för att öka reproduktionsförmågan hos de fertila djuren och förbättra kalvvikterna. Att ha allmän jakt på hind är det mest effektiva sättet att reglera populationen, vilket är absolut nödvändigt att möjliggöra.

Handjur får endast fällas inom KSO, enligt dagens regler. För att inte fördärva kronhjortens sociala struktur, utan möjliggöra att handjur kan bli kapitala, föreslås handjur endast få skjutas inom KSO. Detta skapar även ett incitament att skapa och bibehålla fungerande KSO.

Skydds jakt utanför den allmänna jakttiden måste hanteras snabbt och effektivt, och generöst. Det måste alltid, både inom och utan KSO, finnas möjlighet till skydds jakt om t.ex. lokala skador utom jakttiden blir oacceptabelt stora eller om jakten under jakttiden inte lyckades eller räckte till.

Viltet är en resurs och nyttjandet av vilt utgör även en viktig näringsgren. Samtidigt kan viltet ställa till med betydande skador. Därför är det viktigt att förvaltningen är, förutom långsiktigt hållbar, även lokal med stora möjligheter för markägare att själv kunna reglera viltstammarna. En ökad byråkratisering motverkar det lokala perspektivet och hotar även minska markägarens bestämmanderätt över jakten på sin fastighet. En bättre lösning är allmän jakttid på hind och kalv kombinerat med effektiv skydds jakt vid behov.

Förlängd jakttid på råget och kid

- *Förbundet ställer sig positivt till förslaget*

En förlängd jakttid på råget och kid skulle möjliggöra en selektiv jakt i syfte att jaga skadegörande individer och hålla nere skadorna i skogen.

Införande av jakt på ekorre och hermelin

- *Förbundet ställer sig positivt till förslaget*

Naturvårdsverket lyfter i sin remiss fram att det inte finns några biologiska hinder för att införa jakt på dessa. Att införa jakttid på ekorre och hermelin förstärker markägarens rådighet över jakten på sin mark.

Förslag till jakttid på älg

- Förbundet ställer sig positivt till att länsstyrelsernas möjlighet att besluta om uppehåll i jakten under brunstperioden tas bort och även myndighetens möjlighet att besluta om att jakten endast får bedrivas på vuxen älg av visst kön eller efter kalv inom licensområden. Båda åtgärderna stärker markägarens rådighet över jakten. Det ger markägaren större möjlighet att effektivt jaga älg enligt de specifika förutsättningar som finns på marken och enligt de mål som markägaren satt upp för sin viltförvaltning.
- Förbundet ställer sig positivt till förslaget att länsstyrelsens möjlighet att undanta älgjaktområden som allmänheten brukar använda som friluftssändamål tas bort. Även detta stärker markägarens rådighet över jakten på sin mark. Jakt ska som grundregel bedrivas utan att utsätta någon för risk. Antalet jaktdagar för respektive område är i regel väldigt lågt vilket leder till små eventuella störningar för friluftslivet. Därtill är jakträtten lagreglerad och har företräde framom jakträtten. Därmed kan lagligheten i länsstyrelsernas rätt att begränsa jakt i områden för friluftssändamål ifrågasättas.
- Förbundet ställer sig positivt till att slutdatum för jakt efter älg fastställs till den 28 (29) februari. Detta ger markägaren större möjligheter att anpassa jakten efter aktuell

skadebild. Älgar rör sig över året och under vintern kan dessa samlas på relativt små områden med stora skador som följd. En jakt i februari skapar möjlighet att reglera detta.

Inskränkning av jakt, tid på dygnet

- *Förbundet ställer sig negativt till förslaget att begränsa jakttid på dygnet för änder och gäss.*

En begränsning i förhållande till solens upp och nedgång är inte relevant. Tidigt på säsongen kommer bestämmelsen att avbryta jakten innan ljuset begränsar möjligheterna att jaga och sent på säsongen är det redan för mörkt för jakt innan tiden går ut. Om myndigheterna anser jägarna kapabla att skilja på ett 11 månader gammalt vildsvin och ett 18-månader gammalt vildsvin mitt i natten utan krav på hjälpmedel så är jägarna även kapabla att skilja på de olika änderna i skymningen.

Möjlighet att riva bäverdammar

- *Förbundet ställer sig positivt till förslaget*

Bäverdammar kan förorsaka betydande skador både på skog och åkermark. En förlängd tid att riva dammar skapar större möjlighet att ingripa när det uppstått nya dammar eller existerande dammar lett till ökande skador.

Skydds jakt på guldschakal året runt

- *Förbundet ställer sig positivt till förslaget*

Guldschakalen är en betydande predator på småvilt och kan ställa till stor förödelse i viltvården. Det är inte osannolikt att schakalen kommer dyka upp i Sverige och det är mycket positivt att i förebyggande syfte redan nu tillåta skydds jakt på den.

Fortsatt skydds jakt på årskalv av dov- och kronhjort förutom i Skåne och Gotlands län

- *Förbundet ställer sig negativt till förslaget till den del att det inte omfattar Skåne län*

Skåne har idag riklig förekomst av dov- och kronhjort. Dessa förorsakar skador i varierande omfattning och behovet av att skydds jaga är lika stort, om inte större, som i övriga Sverige. Förbundet anser därför att även Skåne ska omfattas av möjligheten att jaga årskalv av dov- och kronhjort som uppträder vid fält med oskördad gröda. Som förslaget är utformat idag innebär det en ojämlig behandling av markägare i olika delar av landet. Samma gäller förslaget om skydds jakt på årskalv av kronhjort som orsakar stamskada på barrträd.

Införande av skydds jakt på enskilda initiativ på storskarv

- *Förbundet ställer sig positivt till förslaget*

Storskarven är en betydande predator på fisk och är ett problem för fiskodling, fiske och fiskpopulationerna. Införandet av skydds jakt på enskilda initiativ skulle möjliggöra en snabb hantering när det uppstår skador.

Införande av skydds jakt på enskilda initiativ på trana och sångsvan

- *Förbundet ställer sig positivt till förslaget*

Tran- och sångsvanspopulationerna har uppvisat en mycket stark återhämtning. Detta har dock lett till omfattande skador. Införandet av skydds jakt på enskilda initiativ skulle möjliggöra en snabb hantering när det uppstår skador.

Sveriges Jordägareförbund

Carl Kuylenstierna
Ordförande viltbrukskommittén

Anders Grahn
Generalsekreterare